

Abonnement pour un an

250 piastres

Adresse :

Idjtihad Constantinople

Téléph: St, 865

XIXème ANNÉE

1 Avril 1924 — No 164

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ بچق لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنہ

نومرو ۱۶۴ - ۱ نيسان ۱۹۲۴

انطباق استبدادیه آتشین بر عزم ایله عازم و بوعزم و درزمنك
مطلقا مقصدی فتح ایله ناجلاناجنه صارصیلماز برقناعت و ایمان
ایله قانع و مؤمن اولان و یکرمنجی عصرده نرون وسطانك مظلم
و موهوم اساسلریله انسانجه یاشامانك امکانشافنی بوقدار قطعیتله
کرن برپیشوایی و رفقای اجتهادینی اوتوزسنه دنبری چاغیریوردق.

۸ شباط ۱۹۲۴ اجتهادئوی دو قنور عبدالله جودت

حقیق و تام برمدنیت نمونه سی : فینلر [*]

طبیعت : بیلتسز محانا تماشا ایدیلن الك کوزل الك
بو یوک بر تیاترودر . طبیعت صحنه لرند کورون فاجعه لر،
غریب حادثه لر، قوم دیارلر : شاعرک طار خیال لرند ککل،
طبیعتک غایت کنیش میدان لرند - تمثیل ویا تقلید
اولیوب - حقیقت اوله رن واقع اولور .

تیرمن ، ساعت اونبر راده لرند (تامر فووص)
شهرینه واصل اولدی . هیج بر استاسیونه اوغرامق سزین
طوغری (طورنه او) شهرینه کیجه ساعت برده حرکت
ایده جک اولان تیرمنی بکله مک اوزره (تامر فووص) ده
ایندک . (تامر فووص) کی غایت کوزل بر شهرده اون
اوچ اون درت ساعت قالمی نمونیتله قارشیلادق .
تامر فووص مسلمانلری بزی ، بز تامر فووص مسلمانلری
بیلوردق . بوراده هر خانه ده تلفون اولدیغندن بزم
کلدی کمزدن مسلمانلرک اکثریسی خبردار ایدلدی . بزمه
کوروشمکه کلن مسلمانلرک هر برله کوروشدکن صوکره
شو کوزل تامر فووصک تماشا سنه کیتدک .

تامر فووصده موجود قرق بیک قدر نفوسک همان
همان تکمیلی فابریقه لرده ، اعمال اتخانه لرده ، تجارتخانه لرده
چالیشان عمله طاقه سیدر .

سوقاقلری جاده لری بنالری غایت تمیز بر شهرک
باغچه لرند کنیش میدان لرند : البسه لری پاک ، کزیشلری
ادیبانه اولان عمله لری کورمن انسان متلذذ اولور .
قانون نامیله کاغذ لرده صاقلانان مساواتی دکل ، سعادت

[*] ۱۶۳ نومرولو (اجتهاد) دن مابعد

وانکشاقلر ، بوتوللر ، یاشامان قدرت واستعداد منک
شبهه سز جانلی برهانلر دیرلر . ششوارکه ، ایس یالکیز عمر
اولاقده دکل ، مدنی حر و حریت پرور اولاق یاشا قده در .
هلاک وثراته قارشی مجادله و حیاتی ادامه ایدن سفلی ذی جاتلر
پک چوقدر . بونباتی و بهیمی حیاتک نه قبحی اولاییلر .

فقط شناسمده قخری اولدیغمن آثار حیات ، حیات مدنی
مخبر صایتدر . کیمسه نک اعتقاد و اجتهاددن و بونلری بیان
و نشر ایه سنندن دولایی ماتب اولماماسی بره نسبی یوکسک بر
ظفر مدنی : استانبوله استقلال محکمه سی کلدیکی وقت ، قیم
پایتخت مدعوش ، تیره دی . سابق حکمرانلرک برچوق کرملر
یامش اولقلری کی حق محاکمه لی ، وکیل مدافع قبول ایتمز بر
محکمه نک حضور تدبیش و تخریبنده بو نولاجنی ظن اولوندی .
استانبول ، مهلاک بر آن ضحرت یاشادی . ذی شعور اسانبول ،
نک بر کیمسه بیایلان بر حقمنلرک عموم یچون رتهدیدت شکل استبدیکی
پک اعلا مدرکدی . خقان چوق سورده دی : استقلال محکمه سنک
استقلال و مدانی تأمین ایچون کلدیکی آکلاشیلدی . محکمه
رئیس احسان بک و رفقای محترمه سنک قولاندقلری نازک
و نزه لسان بر آکلاشیمزده کی اصابتک کمؤثر و قوتلی برهانیدر .
استقلال و مدنی نامنه کندیلرینه تشکر ایتک و مدانی و مدنی بر بوریدر
اولوالعزم غازی پاشا :

« جمهوریت سربستی افکار طرفداریدر . صمیمی
و مشروع اولوق شرطیله هر فکر حرمت ایدره رز . هر قناعت
محترمدر . »

برر یورلر . بزدخی بو فکر و بهجانی نفوز سنه اولشویله
انظام ایتمشک :

صمیمیت سنسین بنم دینم پاخود الحاد ،
ای هر دینده دینلیری دینداش یایان هیجان !
بوزلر اخلاص آتشیه آریر ، اولور بر عمان :
جان دوستمدر اخلاص ایله بانا دشمن اولان جان .

منور رئیس ، پک اعلا بیدرکه « اعتقادینی انتخاب و اعتراف
سربست اولمایان بر کیمسه ، روحنک یاریسنی ضایع ایدر . »
وصنف متفکری بویه یارم روحلی اولان بر ملت ایچونده
کال و تکامل نام ممکن دکلد . اوتوز سنه دنبری ایستدیکمز ،
بولنده خالی شهید و بر دیکمز ، خالی حریجه آلدیغمن قنوعات
فکریه و مدنیه نک حضور انکشافده یز . متحد و ترقی پرور
اولملاری طبیعی اولان مندرلر ایچون ، رأسنده مصطفی کال پاشا
بولتان جمهوریت عهدینک اک فیاض واک مساعد بر دورمه مبدأ
اولاجنی قناعتده یز .

نوت تکرار ایدیورز : بویه کنیش فکری ، یوکسک
شکوهلو ، عصرینک ایجابات مدنی سنه مظلم و بو ایجابانه ملتی

اساسی اولان حقیق ، فعلی مساواتی بوراده کوره
انسان بلاشعور ممنون و مسرور اولور .

انسان بورالرده :- لزومسز کففتلی زینتلی ، ضرو
رتدن محروم چلاق وجودلری ، ایش چوقلغندن ویا
ایشسزلك دوشونجه سندن سرخوش اولان شقیلری ،
تنبلك خسته لغیله خرسزلق ایدن دنیلری ، جهل ویا
ضرورت اقتضاسیله عقتی ساتان قادین قیزلری ، قدر
حکمیله ایشدن کوچدن قالمش عاجزلری کورمن . انسانك
بوراده کوردیکی شیلر : ایش سایه سنده وجودلری
صاغلاملاشمش ، کوکلری ممنونیت و سرور طولش ،
قوتلشمك و یکیدن نشاط طوپلامق ایچون کزهن
عملهلدر .

انسان بورالرده کمدینی سعید برجاعت ، کوزل بر
هیئت انسانیه ایچنده حس ایدر : عدلن طوغان امنیتی ،
امندن طوغان املی ، املدن طوغان عملی ، عملدن طوغان
راحت و سعادت قی تماماً آچیق بر صورتده کورر .

شهرک مکتبیرینی ، موزهلرینی ایلك سیاحتیمده تماشا
ایتمشدم . باش کوزیله کورونن جهتلری ، قیاس طریقیله
معلوم اولان حاللری بکا کوره پک عجیب ایدی . روسیه نك
ابتدائی و اعدادی مکتبیریه تورکیه نك ابتدائی و اعدا -
دیلرینی کوزل بیلدیکمدن فین مکتبیرینك بناسنی و نظا -
فتنی بن هیچ بریده کورمدم . فین مکتبیرینك دوشه مه
تخته لری ، دیوارلری آینه کیدر . برقاچ مکتبیده دوشه مه
تخته لرینی پارمقلرله سیلیدیکم حالده توزدن بر اثر
بولامادم .

تامر فوس مسلمانلرینك همته لیه (یکی پار) قریه سنده
قیز چوققلر ایچون بر سنه اول کشاد ایدیلن مکتبک
ترقیسنه ، او یکی مکتب تاثیریه بشقه قریلرده قیزلر
ایچون آچیلمش و آچیلحق مکتبلره دائر کوزل مبا -
حتهلرده بولونولدی . یکی مکتبک کوزل ثمره لرینی ،
کنج معلمه لرك محترم اجتهادلرینی کورن نثرنی مسلمانلرینك
قیز چوققلر مکتبینه رغبتلری محبتلری فضله لاشمش
اولدیغندن مکتبک استقبالی اولدقجه تأمین ایدلمشدر .

تامر فوس مسلمانلری تجارت و صنعت خصوصنده

قلندر سوزلری

تأثرله ایتدم عمریمی هدر ،
روحده شمه صفا بولادم .
نصیب ادراکم یأس ایله کدر
او دردنده حیفا رها بولادم .

زهریه باقدمه شفته لیه باقدم ،
زمینه ، سایه رفته لیه باقدم ،
کتاب خلقتده دفته لیه باقدم :
ذوقه موافق معنی بولادم .

عمرم کچدی کیتدی قورو خویلاده ،
برشی سوه مده دی کوکل دنیا ده ،
فرسخلر قطع ایتدم بن بو صحراده
پک چوق (مجنون) کوردم (لیل) بولادم .

انباء آدمدن نفرتله قاچدم ،
کوکله « مرحمت » دیوب آل آچدم ،
ییلرجه سجده ده کوز یاشی صاچدم
هنوز بر دردیمه دوا بولادم .

صایسز غافلر کوردم دنیا ده
کونشی آزارلر مومله ساده ، [*]
حاصلی شو کهنه دار عماده ،
بن هر باقان کوزی بیتا بولادم .

بر قافل کورمدم کدردن خالی ،
دلیرده بولدم فراغ بالی ،
پک خوش کلدی بکا اونلرک حالی ،
هقلمله جنونی فنا بولادم .

خضره پیرو اولدم داغده ، دکزده ،
سنه لجه کزدم آچدیی ایزده ،
بکا برکون دیدی لاف ، بینزده ،
متصویدی بنده حالا بولادم .

توقاری زاده سکیم

[*] شیخ محمود شبستری حضرتلری باشقا بر وادیده :

زه نادان که او خورشید تابان
بنور شمع جوید در بیابان .

پاره ایسته مک یوق ، یمک یمش ایسه بوراده پاره ویرمه-
مکده یوق . فینارده بزده کی خائئر بولنه بیلیرسه ده
فینلاندا ده کی امانت عمومیه روحی خائئری خیانتلکه
براقاز و خائئرلک کندیلری ده خیانتلک ایتکه جسارت
ایده مزلر . چونکه تکمیل روحلر بر برینک عیندر .

بیتدی

ناقلی : قایا نوری

SONNET

Comme un cheval de race accablé sous la charge,
sans geindre nousirons. guidés par le devoir
Nous irons vers un ciel plus éclairé, plus large
Que nous étoilerons de nos martyrs épars .

Nous irons chérissant nos blessures d'amour,
Notre sang jaillira comme un flot de lumière
Et nous allumerons l'Aurore première
Aux prunelles d'éclair, au farouche labour!

Les siècles garderont nos cœurs dans les mémoires
Des races délivrées, des tyrans abolis:
Nous mourrons célébrant nos futures victoires.

Les hydres des volcans, les calices de lys,
Les chants pleins de tendresse et les cris de tonnerre
Entendront leur cœur battre à note centenaire.

Paris, 15 juillet 1905

Dr AB, DJEVDET

پسیقولوژی تحلیلاتی :

روح سرسریلری

سرسری تعبیرینک بر قانونی مدلولی وار : وقتیله نشر
ایدیلن بر قانونمزد « اقامتگاه اولمیان . ایشی کوچی
یولونمیان » کیمسه لره بو عنوان ویرلمشدی . هر جمعیت
بونوع آدمردن اورکر . چونکه مملکتک آسایشی ایچون
تهلکلی کورور . بنم تحلیل ایده جکم ، بوقانونی سرسریلک
دکدر . روح سر آزادلغنی بونلر ایچنده طانیدیم
انمودجلری کوسترمکه چالیشه جغ .

فینلاندا شهرلرینه کلوب فینلرک امنیتی قازانمش نیژنی
شهرینک کنج مسلمانلریدر . بوراده اقامت ایدن مسلمانلر
حقلق ، تمیزلک ، اجتهاد ، امانت ، اقتصاد و همت کی
خصوصارده فینلشمش مسلمانلردر .

تامرفوص مسلمانلرنده مطبوعات مطالعه سینه
اولدقجه بیوک بر رغبت واردر . روسیه ده نشر ایدیلن
غزتهلر ، مجموعهلر ، اوفاق و بیوک کتابلر ، رساله لرک
هپسی بوراده موجوددر . سیاسی و یومی خبرلری فین
غزتهلرنده اوقویان فینلاندا مسلمانلری روسیه ده کی
تکمیل غزتهلری ، مجموعهلری ، عربی ، فارسی ، تورکی
لسانلرده انتشار ایدن بتون کتابلری اوقومامالزلی
ایتمورلر . مطبوعات اسلامیه نک چوقلغی جهتیله تامرفوص
شهری فینلاندا مسلمانلری ایچون برقرائخانه کیدر .

فینلاندا شمشدوفر استاسیونلری بر برینه یقیندر
واستاسیونلرک اکثریمی کوچو کدر . هر استاسیونده فیلر
کندی مصنوعاتلردن نه وار ایسه هپسی صائمق اوزره
یولجیلره کتیرلر .

بو استاسیونلردن برینک بوفه تی نظر دقتی جلب
ایتدی : غایت کوزل و تمیز بر بوفه ت . بیوک سالونک
اورته سنده اوزون بر ماصه . ماصه نک اوزرنده یمک
طولو اون بش یکرمی قدر بیوک طباق . سالونده فارصونلر ،
خدمتکارلر یوق . بوفه تده شراب ومسکرات یرینه چای
وقهوه موجود . چای وقهوه ویرمک و صرافیه لک
ایته ک ایچون بوفه تک آرقه سنده ایکی اوچ کوزل قالدین
اوطورمش . سالون طن ، سس یوق . یولجیلر اللرینه
چتال ، قاشیق بیچاق آلمشلر اشتها لینه کوره اوزون
ماصه نک اوزرنده کی یمکلردن کندی اوکلرنده کی طباقلرینه
ایسته دکاری قدر یمک آلوب سیورلر . حساب یوق ،
قوم نترول یوق . اوقدر غلبه لقه ده « کیم یمش ، کیم یمه مش ،
نه قدر یمش » دییه ن اولمدیغی کی « یدیکک یمکک پاره سنی
ویر ! » دییه جک آدمه یوق . بزم مملکتک طبیعتنه
کوره غریب اولان بو حاله تعجب ایتدم . نه قدر کوزل
امانت ! یمک ییه ن یولجیلرک هر بری کلوب ماصه اوزرنده کی
لیسته موجه بنجه پارملرینی ویروب کتیدیلر . پاره ویرمه یندن